

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою Економіка підприємства та організація
підприємницької діяльності
(назва освітньої програми)

на тему: **«ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ**
ОСНОВНИХ ФОНДІВ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА
на прикладі ПРАТ "Нова лінія"»
(назва теми)

Виконавець:

студентка факультету ФЕУП

Черненко Анастасія Олександрівна
(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент
(науковий ступінь, вчене звання)

Дегтярьова Ольга Олександрівна
(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми: Однією з особливостей сучасного розвитку вітчизняної економіки є значне підвищення конкуренції майже у всіх галузях і, в першу чергу, в торгівлі, що підтверджується як зростанням кількості суб'єктів господарювання, так і значною часткою збиткових підприємств торгівлі. Для успішного функціонування на споживчому ринку підприємству торгівлі необхідна дієва ефективна комплексна система управління його діяльністю. Саме ефективне управління, на основі проведеного аналізу ефективності використання всіх ресурсів, забезпечує інтеграцію всіх економічних процесів на підприємстві, підсилює його адаптивність і конкурентоспроможність. У цьому контексті значним і суттєвим для підприємств торгівлі є аналіз ефективності використання необоротних активів в цілому і розробка раціональної політики використання основних засобів підприємства, зокрема, як невід'ємної складової загальної системи управління.

Здійснення торговельної діяльності передбачає наявність певної матеріально-технічної бази, необхідної для транспортування, зберігання і реалізації товару. Ефективність використання таких засобів праці безпосередньо впливає на фінансовий результат діяльності торгового підприємства. Розробкою даного питання займалися як вітчизняні, так і зарубіжні вчені, серед яких Гриньов Б.В., Саталкіна Н. І., Герасимов Б.І., Терехова Г.І. і багато інших [14, 15]. Але в роботах даних авторів недостатньо систематизовані і упорядковані показники аналізу основних засобів підприємства роздрібної торгівлі.

Висловлені обставини зумовили актуальність і вибір теми кваліфікаційної роботи. Мета роботи: дослідження теоретичних і прикладних засад ефективного використання основних фондів торгового підприємства та визначення джерел її підвищення.

Для досягнення головної мети дослідження необхідно вирішити наступні завдання:

- визначити сутність та структуру основних фондів торгового підприємства;
- визначити основні підходи до визначення ефективності використання основних фондів торгового підприємства;
- надати характеристику торговому підприємству ПрАТ «Нова лінія»;
- визначити ефективність фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Нова лінія»
- оцінити ефективність використання основних фондів на торговому підприємстві ПрАТ «Нова лінія» та визначити джерела її підвищення;
- надати практичні рекомендації щодо підвищення ефективності використання основних фондів торгового підприємства.

Об'єкт дослідження: ПрАТ «Нова лінія». Предмет дослідження теоретичні і прикладні аспекти ефективного використання основних фондів торгового підприємства.

Методичну базу кваліфікаційного дослідження складають монографічний метод дослідження наявних інформаційних і літературних джерел, наукових праць, методи фінансового аналізу: розрахунок і оцінка фінансових коефіцієнтів; економіко-математичні і статистико-аналітичні методи і прийоми: зведення і угруповання статистичних даних; аналіз рядів динаміки, прийом ланцюгових підстановок в факторному аналізі; сучасні методи управління оборотними коштами підприємства: управління поточними фінансовими потребами підприємства.

Інформаційну базу дослідження складають дані бухгалтерської і фінансової звітності підприємства, інформація з періодичних видань,

монографії, наукові статті і підручники вітчизняних і зарубіжних фахівців у області фінансового менеджменту.

Практичне значення результатів відображається в наданні рекомендацій підприємству ПрАТ «Нова лінія» щодо підвищення рівня ефективності використання основних фондів торгового підприємства.

Структура і обсяг роботи. Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (48 найменування). Загальний обсяг кваліфікаційної роботи бакалавра становить 65 сторінок комп'ютерного тексту, містить 22 таблиці та 5 рисунків. Обсяг основної частини роботи 53 сторінки.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОСНОВНИХ ФОНДІВ ТОРГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ» розглянуто сутність основних фондів у торгівлі, види основних фондів торгового підприємства, оцінка ефективності використання основних фондів.

У другому розділі «АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ОБОРОТНИХ КОШТІВ ТОРГОВОГО ПІДПРИЄМСТВА ПрАТ «НОВА ЛІНІЯ»» надана історія створення та сучасна характеристика діяльності торгівельного підприємства ПрАТ «Нова лінія», проаналізовано ефективність фінансово-господарської діяльності та використання основних фондів підприємства ПрАТ «Нова лінія»

У третьому розділі «НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ОСНОВНИХ ФОНДІВ ПІДПРИЄМСТВА ПрАТ «НОВА ЛІНІЯ»» запропоновано підвищити ефективність використання основних фондів за рахунок оновлення парку електрокарів та усунення недоотриманих продаж

ВИСНОВКИ

1. Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про основні засоби визначено в Положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 7 „Основні засоби”. Норми цього положення

застосовуються підприємствами, організаціями та іншими юридичними особами всіх форм власності.

2. Основні засоби поділяються на такі групи і підгрупи: земельні ділянки; капітальні витрати на поліпшення земель; будинки, споруди та передавальні пристрої; машини й устаткування; транспортні засоби; інструменти, прилади, інвентар (меблі); робоча і продуктивна худоба; багаторічні насадження; інші основні засоби.

3. Усі операції, пов'язані з рухом основних засобів, оформлюються первинними документами, які забезпечують правильність і своєчасність їх обліку. Для обліку основних засобів використовується рахунок 10 "Основні засоби". За дебетом рахунка 10 "Основні засоби" відображається надходження основних засобів на баланс підприємства, а за кредитом - вибуття основних засобів внаслідок продажу, безоплатної передачі.

3. Знос являє собою втрату основними засобами фізичних якостей або техніко-економічних властивостей і, внаслідок цього, вартості. Величина зносу залежить від виду основних засобів, їх функціональної ролі у виробничому процесі, строку й умов використання. В основному він визначається строком служби об'єктів і зростає з терміном експлуатації. На величину зносу діють такі фактори, як інтенсивність використання, агресивність середовища, кліматичні умови, правові або інші обмеження.

4. Важливе значення має аналіз вивчення руху і технічного стану основних засобів. Для аналізу особливе значення має розподіл виробничих основних засобів основної діяльності підприємства на дві частини: активну і пасивну. Мета економічного аналізу ефективності використання основних засобів полягає у визначенні забезпеченості основними засобами за умови найбільш інтенсивного їх використання та пошуку резервів підвищення фондоддачі.

5. Нова Лінія – українська мережа гіпермаркетів формату «DIY» (Do It Yourself – «зроби сам»). Перший супермаркет мережі заснували брати бізнесмени Олег і Ігор Шандар в 2001 році. Через два роки залучили в число

акціонерів інвестиційну компанію Dragon Capital і шведський фонд прямих інвестицій East Capital. Налічує 16 магазинів по всій Україні.

6. Чиста виручка від реалізації протягом всього дослідженого періоду зростає. Всього за період приріст виручки від реалізації становив 1741619 тис. грн. або майже 53%. Собівартість реалізованої продукції теж зростає. Але її зростання не має чіткої тенденції. Випередження темпів росту виручки від реалізації темпів росту обсягів оборотних коштів призводить до покращення коефіцієнту оборотності. Гірші результати демонструє чистий прибуток від реалізації, який майже протягом всього періоду скорочується. В цілому за чотири роки чистий прибуток скоротився на 94387 тис. грн. або на 40,8%.

7. Проаналізувавши показники ефективного використання основних засобів можна зробити висновок, що в цілому основні засоби в 2018 році мали задовільний технічний стан. Негативну тенденцію має показник фондорентабельності – за період його скорочення становить 28,9%. Це відбувається у зв'язку з суттєвим скороченням чистого прибутку підприємства. Його зниження становить 40,8%.

В цілому можна зробити висновок, що стан основних засобів підприємства задовільний, фондоозброєність на рівні середньогалузевої, а показники ефективності використання основних фондів покращуються.

8. Для підвищення ефективності використання основних засобів нами було запропоноване оновлення парку електрокарів з ціллю економії витрат на ремонт та збільшення обсягів реалізації за рахунок усунення недоотриманих продажів. Обидва заходи є капіталоемними. Мають не великий термін окупності. Заходи призводять до покращення показників придатності, фондівіддачі та фондорентабельності.